

Anlæg af træartsforsøg 1964/65. Christianssæde skovdistrikt afd. 308.

Bang, C.

Publication date:
1966

Document license:
[Andet](#)

Citation for published version (APA):
Bang, C. (1966). *Anlæg af træartsforsøg 1964/65. Christianssæde skovdistrikt afd. 308. SFF-Anlægsrapport Nr. 136 - Forsøgsnr. 1004.*

STATENS FORSTLIGE FORSØGSVÆSEN

POSTADRESSE: SPRINGFORBI
TELEFON: BELLEVUE 162

Forsøg nr. 1004
Anlægsrapport nr. 136

Anlæg af træartsforsøg 1964/65
Christianssæde skovdistrikt afd. 308

C. Bang

April 1966

Forsøg nr. 1004
Anlægsrapport nr. 136

Anlæg af træartsforsøg 1964/65
Christianssæde skovdistrikt afd. 308

C. Bang

April 1966

Til supplerings af de få træartsforsøg her i landet er der i efteråret 1964 og foråret 1965 anlagt et nyt træartsforsøg bestående af 12 gennemgående træarter, udplantet på 13 arealer, 8 i Jylland, 4 på Sjælland og 1 på Lolland, se oversigtskortet side 3.

Formålet med dette nye forsøg er i første række at sammenligne de forskellige træarters vækst i forskellige egne af landet. Såfremt forsøget ved tidspunktet for første udhugning er tilstrækkelig komplet, er det meningen at indlægge faste prøveflader i parcellerne.

Plantematerialet - i videst mulige omfang "standardprovenienser", jfr. DST 1957, side 544 - blev tiltrukket i Egelund planteskole; dog indkøbtes planterne af *Abies grandis* og japansk lærk, samt et mindre parti suppleringsplanter af *Abies nobilis* udefra.

De indgående træarter og provenienser er:

Alm. ædelgran	Viborg F. 329 d
<i>Abies grandis</i>	Comox, Vanc.Isl., B.C.
<i>Abies nobilis</i>	Frijsenborg F. 240 b
Japansk lærk	Boller F. 22
Rødgran	Rye Nørskov F. 300
Sitkagran	Frijsenborg F. 235 c
<i>Pinus contorta</i>	Courtenay, Oyster River, Vanc.Isl., B.C.
Fransk bjergfyr	Ålbæk klitplantage
Douglas	Wedellsborg Kongeskov F. 53 a
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Langesø F. 64 b
Eg	Zevenaar, Holland
Bøg	Lundsgård F. 128 a

Forsøget indledtes med såning af de første frøpartier i foråret 1960. I perioden 1962-65 henvendte forsøgsvæsenet sig til ialt 40 skovdistrikter med en forespørgsel, om man var interesseret i at påtage sig værtskabet for forsøget. Trods mange positive svar viste det sig umuligt at nå op på de 15 arealer, som man oprindeligt havde budgetteret.

Som følge af kravet om i parcellerne at have mulighed for at indlægge faste prøveflader til produktionsanalyse tilstræbtes en parcelstørrelse på 0.25 ha, således at det enkelte forsøgsareal blev ca. 3 ha. Da det enkelte forsøgsareal kan opfattes

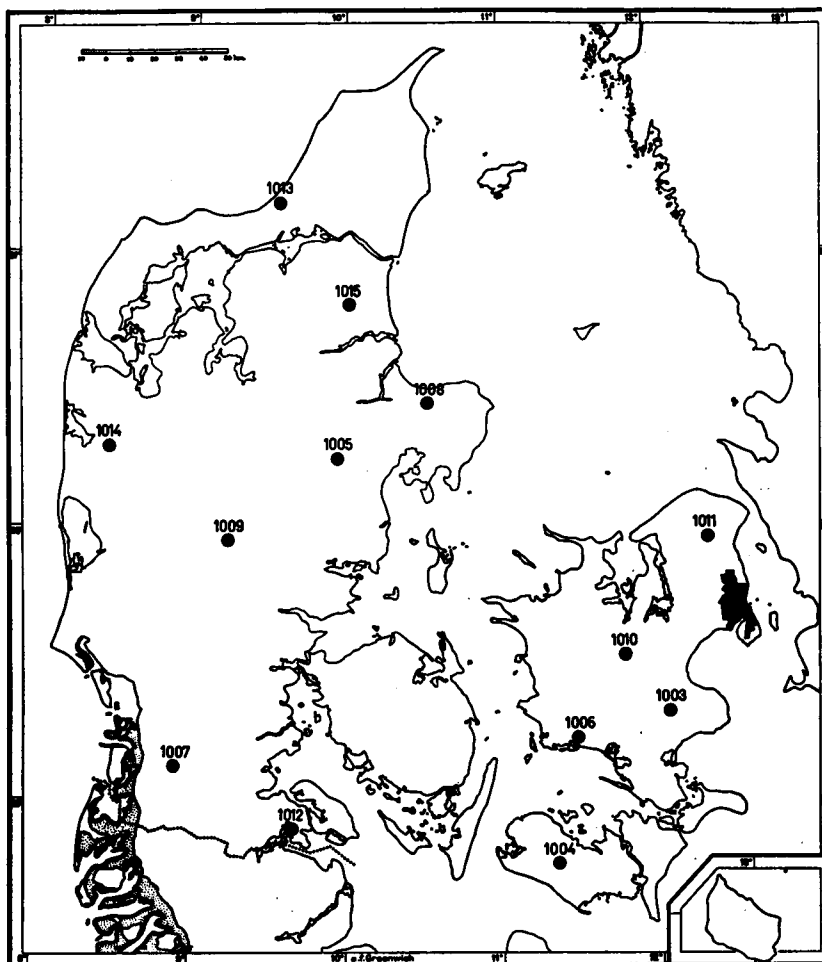
som én blok af forsøget, og der således ingen gentagelsesparceller er i almindelig forstand, må der stilles skærpede krav til arealernes ensartethed i henseende til terræn, jordbund og tidligere benyttelse. Som følge heraf måtte flere af de tilbudte arealer udgå.

Den endelige udvælgelse af arealerne samt den foreløbige parcelindlæggelse foretoges af forstander, dr. E. Holmsgaard.

Planteafstanden er principielt fastsat til 1.3 x 1.3 m for nåletræarterne og 1.3 x 0.65 m for løvtræarterne. Disse afstande har i nogle tilfælde måttet ændres efter de lokale forhold - f.eks. en forkultur plantet på en fra 1.3 m afvigende rækkeafstand - dog således at plantetallene pr. ha, henholdsvis ca. 6.000 og ca. 12.000, er bibeholdt.

Parcellfordelingen er i alle forsøg sket ved lodtrækning, dog med den begrænsning, at træarter uden skærm i visse tilfælde er holdt samlede.

Når anlæg og efterbedring har fundet sted, i samarbejde og efter aftale med forsøgsvæsenet, vil værtsdistrikterne have en udstrakt dispositionsfrihed vedrørende arealernes videre behandling; i princippet kun begrænset af, hvad kravet om god skovdyrkning dikterer, se dog under afsnittet "Aftaler med værtsdistriktet" side 5.

Figur 1. Træartsforsøget 1964/65.

De 13 forsøgsarealer er

1003	Bregentved	1010	Skjoldenæsholm
1004	Christianssæde	1011	Stenholt
1005	Frijsenborg	1012	Sønderborg
1006	Holsteinborg	1013	Tranum
1007	Lindet	1014	Ulborg
1008	Løvenholm	1015	Willestrup
1009	Randbøl		

Forsøgsvæsenet henvendte sig til Christianssæde skovdistrikt ved cirkulæreskrivelse af 30/11-62 (FFJ nr. 1036-1962). Forsøgsarealet blev stillet til rådighed af distriktet ved svarskrivelse af 17/12-62 (FFJ nr. 1077-1962).

Arealet blev besigtiget og godkendt af dr. E. Holmsgaard den 4/4-63. Afsætning af parceller og fordeling af træarter til parceller foretoges den 26/4-65 (målebog nr. 644).

Arealet

Afdeling 308 er gammel tjenestejord, som blev drevet som landbrug til og med vækstsæsonen 1964. Benyttelsen var dette år byg med undtagelse af en nord-syd gående græsstribe, hvor nu de 6 vestligste rækker af parcellerne 3 og 4 samt de 24 østligste rækker af parcellerne 5 og 6 er plantet, og en 5 m bred bræmme - også med græs - langs arealets sydkant.

Arealet, der er plant og praktisk taget horisontalt, er rødrønnet - senest i slutningen af forrige århundrede - og omkranset af åbne, veltrækkende grøfter. Jordbunden er ler.

Arealets omgivelser er mod nordvest: mellemaldrende birk; mod nordøst: en 25 m bred rødgrankultur, plantet foråret 1965, og bag den yngre birk og rødgran; mod øst og syd: gammel bøg; og mod vest: mellemaldrende forskelligt løvtræ.

Bortset fra virkningerne af den tidligere benyttelse og af nabobevoxsningerne, navnlig langs sydkanten, er der ingen væsentlige forskelle mellem parcellerne.

Kulturforberedelse

I foråret 1965 blev jorden bearbejdet med Lindenberg-harve (2 træk) og, umiddelbart før plantningen, med dobbelt landbrugstallerkenharve (1 træk).

Plantning

Planterne ankom med lastbil fra Egelund planteskole den 28/4-65 og var ved ankomsten i udmærket stand.

Plantningen fandt sted i dagene 5-8. maj 1965 og udførtes som enmandsplantning. Der plantedes efter SFI-hakke og på afstanden 1.3 x 1.3 m for nåletræarterne og 1.3 x 0.65 m for løvtræarterne. Dato for og vejrlig under plantningen af de enkelte parceller fremgår af tabellen side 6. Reserveplanter er sat i stykket nord for parcellerne 3 og 5.

Distriktet har ladet indplante ammer af lærk i parcellerne nr. 1, 7, 8 og 12.

Forsøgsvæsenets tilsynsførende under plantningen var forsøgsassistent H.C. Olsen. Notater vedrørende arbejdet er indført i målebog nr. 1004-1.

Kultur-	Harvninger	kr.	483
udgift	Plantning, forsøget	-	1910
	Planteværdi, do	-	4297
	1422 stk. lærkeammer, plantning	-	142
	do værdi	-	427
		Ialt kr.	<u>7259</u>

.Revisioner Den første revision efter plantningen fandt sted den 6/10-65 og omfattede arealmåling, måling af planternes højde-tilvækst for 1965 samt en opgørelse af planteafgangen med henblik på en eventuel efterbedring. Arbejdet udførtes af forstkand. J. Sjolte Jørgensen og C. Bang. Iagttagelserne er indført i målebog nr. 1004-1; resultater findes i tabellen side 6. Næste revision vil finde sted om ca. 2 år.

Aftaler med

værtsdistriktet Det regelmæssige tilsyn med forsøget påhviler forsøgsvæsenet.

Distriktet underretter hurtigst muligt forsøgsvæsenet om eventuelle alvorlige uregelmæssigheder ved forsøget.

Af hensyn til forsøgets karakter er det ikke muligt at hugge juletræer eller klippe pyntegrønt i forsøget.

Under hensyntagen til kravet om almindelig god skovdyrkning træffer distriktet alene bestemmelse om arten og omfanget af skovdyrkningsmæssige foranstaltninger, således afvanding, rensning (mekanisk eller kemisk) af ukrudt og skrup, og bekæmpelse af skadelige insekter og svampe. Undtaget fra denne dispositionsfrihed er efterbedringsarbejder, som kun må foretages i samråd med forsøgsvæsenet.

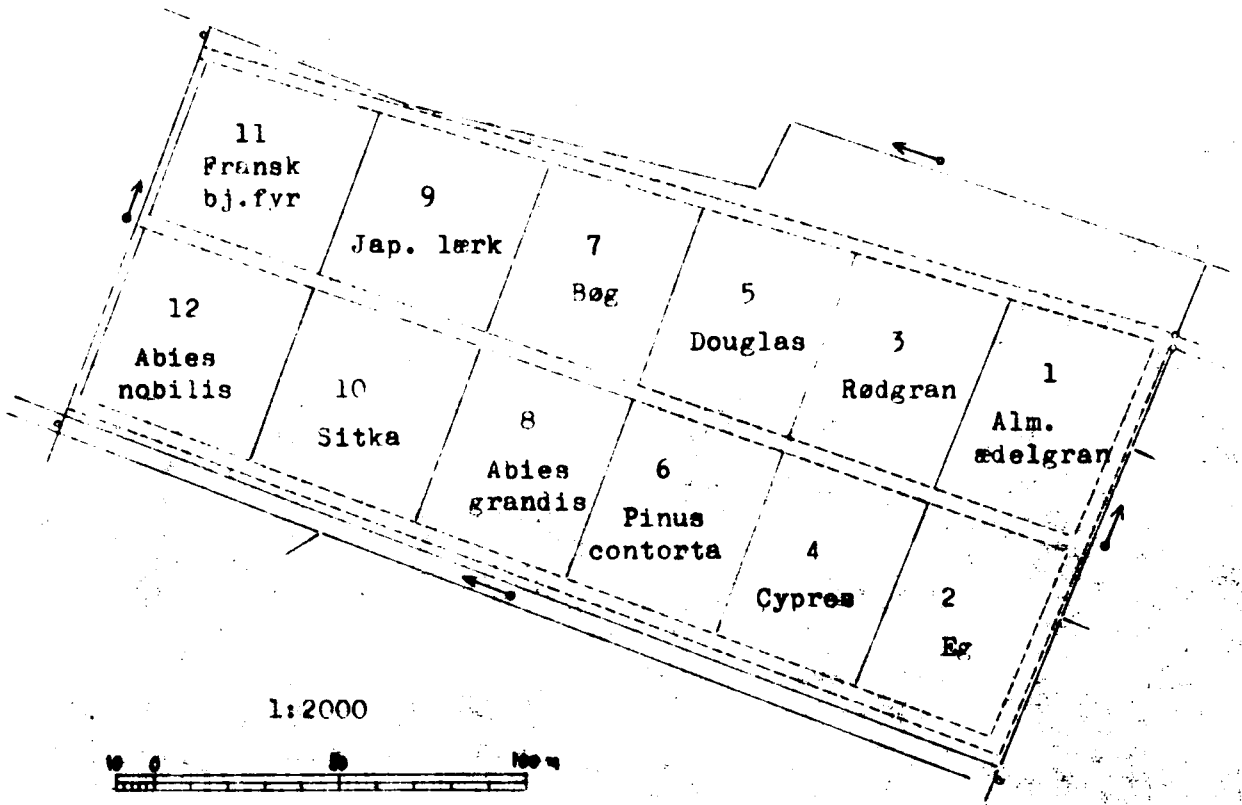
Forsøgsvæsenet udbeder sig oplysninger om de iværksatte arbejders art, på hvilken måde de er udført, hvad de har kostet, og hvilke parceller de har berørt. Skemaer til brug for disse oplysninger, der indtil videre tilsendes forsøgsvæsenet én gang årligt, er tidligere udsendt og vil fortsat kunne rekvireres.

Vedrørende anlæg af træartsforsøg (forsøg nr. 1004), Christianssæde skovdistrikt, 1964/65.

Træart	Parcel nr.	Areal ha	Plantet dato	Vejrlig ved plantning	Plantealder	Antal planter	Planterne lev. fra	Planteafgang %
Alm. ædelgran	1	0.224	6/5	Overskyet, svag vind, fugtigt, mildt	2/2	1380	Egelund 197	0.4
Abies grandis	8	0.218	7-8/5	do	1/2	1280	Danplanex	7.0
Abies nobilis	12	0.234	6-7/5	do	2/2	1365	Egelund 199	23.6
Japansk lærk	9	0.224	5/5	Overskyet, svag vind, lette byger, mildt	2/1	1370	Danplanex	13.2
Rødgran	3	0.230	6/5	Overskyet, svag vind, fugtigt, mildt	2/2	1375	Egelund 157	0
Sitkagran	10	0.234	7-8/5	do	2/2	1380	Egelund 146	0.7
Pinus contorta	6	0.222	7/5	do	2/0	1320	Egelund 213	23.8
Fransk bjergfyr	11	0.215	5/5	Overskyet, svag vind, lette byger, mildt	2/0	1330	Egelund 212	19.5
Douglas	5	0.221	5-6/5	Overskyet, svag vind, fugtigt, mildt	2/1	1335	Egelund 174	22.3
Cypres	4	0.215	6-7/5	do	2/2	1280	Krogerup	14.1
Eg	2	0.211	7-8/5	do	2/0	2560	Egelund 152	1.5
Bøg	7	0.212	5-6/5	do	3/1	2480	Egelund 169	1.5

Nord

Forsøg nr. 1004

CHRISTIANSSADE SKOVDISTRIKT

afd. nr. 308

